

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI
IMHALLEF
S.T.O. PRIM IMHALLEF SILVIO CAMILLERI LL.D.

Seduta tal-15 ta' Jannar 2016

Appell Numru 179/15G

Il-Pulizija
(Spettur Frank A. Tabone)

v.

Joseph Formosa
Doreen Formosa

Il-Qorti:

1. Rat l-akkużi dedotti kontra:

Joseph Formosa, iben Mario u Luigia neé Zammit, imwieled ir-Rabat, Għawdex, u joqgħod St. Margareth, Triq il-Kbira, Sannat, Għawdex, detentur tal-kart tal-identità bin-numru 2178(G)

u

Doreen Formosa, bint Angelo u Concetta neé Cassar, imwiela r-Rabat, Għawdex, nhar is-16 ta' Marzu 1981 u toqgħod St. Margareth, Triq il-Kbira, Sannat, Għawdex, detentriċi tal-karta tal-identità bin-numru 11181(G)

akkużati quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali talli:

Bejn is-26 u it-28 ta' April 2009 gewwa fond Nru. 99, The Last Resort, fi Triq il-Kbira, Sannat, Għawdex, f'ħinijiet differenti:

1. Volontarjament ħassru, għamlu hsara jew għarrqu ħwejjeġ ħaddieħor, mobbli jew immobbli liema ħsara tammonta għal madwar elf Euro (€1,000) u dan għad-detriment ta' Katharina Maria Booth;

2. Fl-istess data, hin, lok u ċirkostanzi kienu kompliċi tar-reat fuq imsemmi u ċioé ta' ħsara volontarja fuq oġġetti mobbli jew immobbli liema ħsara tammonta għal madwar elf Euro (€1,000) għad-detriment ta' Katharina Maria Booth.

2. Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Ghawdex) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, tas-17 ta' Marzu, 2015, fejn il-Qorti, wara li rat Artikoli 42, 43 u 325(1)(b) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, sabet lill-imputati Joseph Formosa u Doreen Formosa ħatja tal-imputazzjonijiet kollha miġjuba kontra tagħhom iżda fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet magħmula fis-sentenza u b'applikazzjoni tal-Artikolu 22 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti lliberat lill-imputati bil-kundizzjoni li ma jikkommettux reat ieħor fi żmien tlitt (3) snin mid-data tas-sentenza u ordnat li sa żmien xahar mid-data tas-sentenza l-imputati jħallsu in solidum bejniethom is-somma ta' sitt mitt Euro (€600.00) lil Katharina Maria Booth.

Il-Qorti wissiet lill-ħatja bil-konsegwenzi skont il-Liġi jekk huma jikkommettu reat ieħor matul dan il-perijodu ta' liberta' kundizzjonata u jekk ma jħallsux is-somma ta' sitt mitt Euro (€600.00) lil Katharina Maria Booth fiż-żmien lilhom mogħti.

3. Rat ir-rikors tal-appell ta' Joseph Formosa u Doreen Formosa pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fid-9 ta' April, 2015, fejn talbu lil din il-Qorti tħassar id-deċiżjoni appellata, fis-sens illi tillibera lill-appellanti mill-imputazzjonijiet kollha miġjuba fil-konfront tagħhom.

4. Rat l-atti kollha tal-kawża nkluzi l-provi kollha prodotti quddiem l-ewwel Qorti fosthom id-depożizzjonijiet tax-xieħda u d-dokumenti eseħiti, semgħet lill-partijiet jitrattaw l-appell permezz tal-avukati tagħhom:

5. Il-fatti jistgħu jiġu riassunti kif ġej:

Katharina Maria Booth toqgħod fil-fond 99, Triq il-Kbira, Sannat u maġembħa joqgħodu l-imputati. Fis-26 ta' April 2009 marret Marsalforn għal-ħabta tas-7.00 am u meta rritornat lura d-dar sabet l-ilma fil-bitħa u meta telgħet fuq il-bejt sabet li l-pajpijiet tat-tankijiet tal-ilma kienu maqtugħa u li minħabba f'hekk kien ħiereġ l-ilma mit-tank li kien jibqa' niežel għall-bitħa tagħha. Dakinħar ma osservat ebda sinjali ta' forza fuq il-proprjetà tagħha. Ta' dan kollu għamlet rapport lill-pulizija. Xi ġranet wara sabet li kellha ħsara fl-*air conditioning units*. Hija tgħid li jeżisti aċċess faċli ħafna mill-bejt tar-residenza tal-imputati għall-bejt tar-residenza tagħha u li l-bejt tal-imputati huwa ffit aktar għoli mil-bejt tagħha waqt li l-ħajt ta' bejn il-bjut huwa għoli 2.5 sa 3 metri waqt li fuq in-naħa l-oħra hemm garaxx li jinsab aktar fil-baxx. Ir-relazzjonijiet tagħha mal-imputati kienu ħżiena u ilhom hekk sa mill-2002 meta kienet ivverifikat mal-Awtorità tal-Ippjanar u sabet li l-imputati ma kienux qiegħdin jibnu skont il-permessi. Hija żżid tgħid li ġiet mħedda diversi drabi f'ħajjitha mill-imputati u li ffit ġranet qabel is-26 ta' April 2009 l-istess Awtorità kienet irrifjutat li tissanzjona l-bini li kien sar fir-residenza tal-imputati.

Ikkunsidrat:

6. L-aggravji tal-appellanti sostanzjalment jikkonsistu filli jsostnu li l-ewwel Qorti waslet għall-konklużjonijiet tagħha fuq apprezzament żbaljat tal-provi msejjes esklużzivament fuq indizji ċirkostanzjali li ma jwasslux għall-prova mingħajr dubbju dettat mir-raġuni tal-ħtija tal-appellanti.

7. Dwar dan ix-xorta ta' aggravju il-ġurisprudenza ta' din il-Qorti hi ċara u kostanti fis-sens li din il-Qorti ma tid-disturbax l-apprezzament tal-provi li tkun għamlet l-ewwel Qorti jekk mhux għal raġunijiet gravi, b'mod li din il-Qorti tirrevedi l-apprezzament ta' dik il-Qorti fl-eventwalità biss li l-ewwel Qorti ma setgħetx raġonevolment tasal għall-konklużjonijiet li waslet għalihom fuq l-iskorta tal-provi prodotti quddiemha.
8. B' danakollu, fil-każ ta' illum, trattandosi prinċipalment ta' apprezzament ta' provi ċirkostanzjali, u allura materjali u oġġettivi, u tenut kont tal-fatt li l-provi li għandha quddiemha din il-Qorti huma l-istess provi identiċi li kellha quddiemha l-ewwel Qorti, stante li x-xiehda li ingħatat fl-ewwel istanza ġiet kollha traskritta u hi disponibbli fil-proċess, din il-Qorti ma hix f'pożizzjoni inqas feliċi mill-ewwel Qorti sabiex tagħmel l-apprezzament tagħha tal-provi li fuqhom il-prosekuzzjoni sserraħ il-każ tagħha.
9. L-ewwel Qorti għamlet riassunt eżawrienti u dettaljat tal-provi fil-proċess, li, kif ingħad, huma l-istess provi li għandha quddiemha din il-Qorti, u għalhekk ma hux il-każ li din il-Qorti toqgħod tirrepetihom. Hu biżżejjed li tagħmel riferenza għar-riassunt imsemmi fis-sentenza appellata. Inoltre l-ewwel Qorti ppuntwalizzat bi preċiżjoni iċ-ċirkostanzi kollha li wassluha sabiex tiffirma l-konvinċiment morali tagħha dwar il-ħtija tal-imputati appellanti u dawn iċ-ċirkostanzi huma wkoll elenkati fid-dettal fis-sentenza appellata.
10. Jirriżulta li Katharina Maria Booth, li ċertament kienet a konjizzjoni taċ-ċirkostanzi tal-każ, ma kellhiex suspett fl-imputati dakinhar li skopriet il-ħsara fit-tank tal-ilma tant li meta fis-26 ta' April 2009 f'nofsinar għamlet ir-rapport lill-pulizija hija ddikjarat li ma kellha suspett fuq ħadd għalkemm semmiet li l-imputat biss seta' jkollu aċċess għall-bejt tagħha¹. L-Ispettur Frank Anthony Tabone ikkonferma bil-ġurament li l-imputati setgħu

¹ Fol. 31

jaċċedu mill-fond tagħhom għall-bejt ta' Booth iżda żied li kienu jeħtieġu l-użu ta' sellum².

11. Kien biss l-għada li sar l-ewwel rapport, meta sabet xi ħsara oħra, li Booth stqarret li kienet tissuspetta fl-imputat Joseph Formosa. Hija tgħid li s-suspett tagħha kien ġej mill-fatt li l-imputat kien ġar tagħha u li kienet qed tissuspetta fih għaliex hu biss kellu aċċess għall-bejt tagħha³. Fl-istess ħin, iżda, in-naħa l-oħra tal-fond tagħha kien hemm store u mhux residenza privata. Il-fatt li si tratta ta' store u mhux ta' residenza privata, iżda, b'ebda mod ma jeskludi li persuna seta' jkollha aċċess għall-bejt tagħha minn naħa tal-istore occorrendo bl-għajjnuna ta' sellum. X'aktarx l-aċċess hu aktar faċli minn fuq il-bejt tad-dar tal-imputat iżda ma ġiex eskluż li persuna determinata setgħet ikollha aċċess ukoll minn fuq l-istore imsemmi. L-imputat xehed li fuq in-naħa ta' wara tal-fondi tiegħu u ta' Booth hemm diżlivell ta' għaxar filati⁴ u ma ġiex eskluż mill-provi li l-fond ta' Booth ma hux aċċessibbli minn dik in-naħa wkoll bl-għajjnuna ta' sellum bħal ma hu l-każ ta' aċċess mill-fond tal-imputat.

12. Fit-30 ta' April 2009 Katharina Maria Booth żiedet mar-rapport tagħha lill-pulizija li kienet skopriet ħsara oħra din id-darba fl-apparat tal-arja kondizzjonata u li "xi ħadd" kien qala' mill-art mill-għeruw pjanata li kellha miżrugħa barra l-bieb tar-residenza tagħha u żiedet tgħid li "l-persuna li għamlet ħsara lill-pjanata" rritornat il-pjanata fl-art u sussegwentement il-pjanata mietet. Sinjifikanti l-fatt li Katharina Marina Booth f'ebda stadju tar-rapport tagħha ma tgħid li kien l-imputat Formosa li għamel il-ħsara iżda l-aktar li tasal li tgħid hu li kellha suspett li Formosa kien responsabbli. Mistoqsija mill-pulizija jekk setax xi hadd ieħor mhux Formosa li għamel

² Fol 104-105

³ ibid

⁴ Fol. 144, 146

użu mill-bejt ta' Formosa biex jaċċedi għall-bejt tagħha Booth wiegħbet li jista' jkun iżda hi xort kienet twaħħal fl-imputat⁵.

13. Mill-premess, għalhekk, ma tirriżultax dik il-katina ta' ċirkostanzi univoċi li jista' jingħad li iżolatament jew komplessivament jorbtu lil xi ħadd mill-imputati inevitabilment u inekwivokabilment max-xena tad-delitt jew xort'oħra mal-kummissjoni tiegħu. Il-fatt li r-relazzjonijiet bejn Booth u l-imputati setgħu ma kienux tajbin u li Booth kienet oġġezzjonat mal-awtoritajiet li jiġi sanzjonat xi bini fil-proprjetà tal-imputat ma joħolqux dik il-konkatenazzjoni meħtieġa sabiex inekwivokabilment jorbtu lill-imputati mal-kommissjoni tar-reat u ma humiex suffiċjenti sabiex jikkolmaw il-vojt fil-provi tal-prosekuzzjoni sabiex jiġġeneraw il-grad tal-prova oltre d-dubbru raġonevoli. In kwantu għall-evażività tal-imputat meta mistoqsi dwar il-proċeduri quddiem il-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar u aspetti oħra tax-xieħda dawn jistgħu iwasslu sabiex l-imputat ma jingħatax affidament f'dawk l-aspetti tad-depożizzjoni tiegħu, u sabiex dawn jiġu skartati, iżda l-vojt fil-provi li jinħoloq b'dan il-mod ma jistax jagħmel tajjeb għan-nuqqas ta' provi da parti tal-prosekuzzjoni tal-ħtija tal-imputati fil-grad għoli rikjest mil-liġi.

14. Din il-Qorti ħasbet fit-tul dwar iċ-ċirkostanzi kollha ta' dan il-każ kif jemerġu mill-provi inkluzi dawk li fuqhom straħet l-ewwel Qorti u din il-Qorti waslet għall-konklużjoni li fuq dawk iċ-ċirkostanzi l-ewwel Qorti ma setgħetx raġonevolment tasal għall-konklużjoni li waslet għaliha u cioè li l-imputati appellanti huma ħatja mingħajr dubbru dettat mir-raġuni tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tagħhom. L-aktar 'il bogħod li wieħed jista' jasal fuq l-iskorta tal-provi prodotti huwa li dawn jiġġeneraw suspett raġonevoli li l-imputati ikkommettew l-għemil imputat lilhom mill-prosekuzzjoni, iżda prova sa dan il-grad ma hix biżżejjed sabiex jintlaħaq

⁵ Despozizzjoni PS 559 Jason Spiteri fol 60

il-grad għoli ta' prova meħtieġ għas-sejbien ta' ħtija fil-qasam tad-dritt penali.

Għall-motivi premessi din il-Qorti tilqa' l-appell ta' Joseph Formosa u Doreen Formosa, tħassar is-sentenza appellata u tilliberhom minn kull imputazzjoni u piena.